

Ciència
David Bueno

Viure la meteorologia cada dia

Fa tres anys, en un certamen estatal de divulgació de la ciència, vaig coincidir amb un meteoròleg andalús el treball del qual també havia estat premiat -el meu no tenia res a veure amb la meteorologia-. Mentre parlàvem va reconèixer, amb una mica d'enveja, el gran interès que desperta la meteorologia a Catalunya, comparat amb la resta de l'Estat. I és que a Catalunya el temps no deixa indiferent ningú. Som el país del món amb més densitat de radars meteorològics i d'estacions automàtiques, i disposem de la millor xarxa d'observadors atmosfèrics, la majoria voluntaris. És una afició que es remunta segles enrere. No debades Barcelona disposa de la sèrie d'observacions meteorològiques instrumentals ininterrompuda més llarga d'Europa, des de l'1 de gener de 1780.

La situació geogràfica de Catalunya i la seva diversitat geoestructural provoquen importants contrastos meteorològics en el decurs de l'any i entre anys diferents. Per exemple, el gener del 1938, a l'Observatori Fabra de Barcelona no va caure ni una gota, mentre que el mateix mes del 1979 es va produir un rècord històric en un mes de gener, amb més de 262 mm de precipitació. Per posar de manifest aquesta diversitat, i molt especialment per interpretar-la, Jordi Mazón, Mariano Barriados i Marcel Costa ens ofereixen *El temps a Catalunya dia a dia*

La meteorologia és una afició que compta amb molts seguidors a Catalunya des de fa segles

dia, una obra única, rigorosa, amena i divertida que recull, sobre la base del calendari, un munt de dades i anècdotes meteorològiques del nostre entorn i d'altres zones geogràfiques. Però no és un simple recull, sinó que amb aquesta excusa els autors han bastit un original manual de meteorologia i climatologia que és també un llibre d'història.

Els autors, bons especialistes

Barriados és professor i investigador de la UB, especialitzat en climatologia històrica, Mazón és professor de física aplicada a la UB i Costa és professor de ciències. A més, Mazón i Costa són membres actius de

l'Associació Catalana d'Observadors Meteorològics.

Cada pàgina correspon a un dia de l'any, i conté informació meteorològica i climatològica d'aquell dia relativa a diferents àmbits climàtics del país i un text que recull una anècdota o un fet històric la interpretació del qual permet als autors introduir-nos de manera simpàtica en aquestes disciplines científiques. Per exemple, el dia 2 de gener comença així: "Segons s'anunciava per la megafonia de l'estació de Sants aquest dia del 1996, «per causes climatològiques els trens en direcció Vilanova circulen amb una demora que pot superar els quinze minuts»".

Una anècdota que utilitzen per explicar la diferència entre meteorologia i climatologia, atès que, per sort, la demora era deguda a causes meteorològiques i no climatològiques. O tal dia com avui, el 7 de gener del 1740 a la Seu d'Urgell i del 1637 a Barcelona, van caure unes de les nevades més abundoses de què es té constància en aquestes poblacions.

Aquest llibre ens ofereix un valuós recull de les dades meteorològiques històriques més importants del nostre país, amb anècdotes, històries i fenòmens estranys que ens endinsen en el peculiar àmbit climàtic de Catalunya. Un llibre per gaudir dia a dia d'aquesta afeció tan nostrada.*

El temps a Catalunya dia a dia

Jordi Mazón, Mariano Barriados i Marcel Costa
Ara Llibres
Barcelona, 2009
Preu: 21,95 euros
Pàgines: 432

Aquest llibre ens ofereix un valuós recull de les dades meteorològiques històriques més importants del nostre país, amb anècdotes, històries i fenòmens estranys que ens endinsen en el peculiar àmbit climàtic de Catalunya

1 2 3 4 5

Poesia D. Sam Abrams

La pedra insòlita

Poemes: Feliu Formosa
Pedres pintades: Sandra Morera
Fotografies: Anna Vila
Meteora
Barcelona, 2009
Preu: 18 euros
Pàgines: 119

1 2 3 4 5

Una meravella a sis mans

Feliu Formosa i Anna Vila, la seva dona, i Sandra Morera, la seva filla, han fet un llibre junts, *La pedra insòlita*. El reconeixereu de seguida entre les novetats perquè la bellesa física de l'edició us cridarà l'atenció.

Sandra ha pintat unes pedres d'una certa mida, recollides a la platja. El ventall i la combinació de colors i l'aprofitament de la morfologia natural de les pedres és senzillament innovador i captivador. Anna ha agafat les pedres, ha buscat un rerefons per a cadascuna i després ha fet les fotos, unes fotos d'alta qualitat artística. I al final del procés Feliu ha creat un poema suggeridor

per acompanyar les pedres de Sandra fotografiades per Anna. Són 49 haikus i 1 tanka que formen una cadena o una seqüència.

El resultat és una autèntica meravella artística confegida a sis mans. Les pedres, les fotos i els poemes tenen un alt valor per separat i guanyen en intensitat i riquesa a partir del diàleg entre les tres arts de la pintura, la fotografia i l'escriptura. Cada tríptic de pedra, foto i poema, va aportant un fragment nou al discurs general del llibre, plantejant qüestions de gran interès com ara els vincles o la interacció entre l'art, la natura, la vida i la realitat de l'entorn; l'atzar i la intencionalitat

de l'art; la inspiració i el treball artístic; el concepte d'autoria de l'obra d'art; l'instint i la reflexió; el paper dels sentits i l'emoció en l'art; l'interioritat i l'exterioritat de l'art; el silenci i la veu de l'art; la recepció de l'art; el somni, la irrealitat i la imaginació de l'art; el coratge i la gosadia en la creació artística; l'equilibri i el desequilibri en l'art; la síntesi entre contingut, forma i context...

Un llibre que creix, subtil

La pedra insòlita és un llibre ben subtil que, a primera vista, no ho sembla gens. A primera vista sembla un llibre molt obert i proper, però després, si hi dediqueu el

temps i l'esforç d'observació i reflexió que es mereix, veureu que creix i creix en significació. Tot sembla molt senzill, una cinquantena de pedres pintades, retratades i literaturitzades, però no és pas així. *La pedra insòlita* és un llibre que suscita una matisada reposta sensorial, emocional i intel·lectual del lector.

Ah, i una cosa més, que no m'he recordat de dir-vos. Una cosa que explica la seva mare al text *Qui és la Sandra?*, que encapçala el llibre: "Sandra és una noia amb paràlisi cerebral, amb un grau indeterminat de deficiència, molt difícil de valorar per la quantitat d'incapacitats que presenta".*